

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Asan/6/2019
Identifikačné číslo spisu: 1017200884
Dátum vydania rozhodnutia: 21.04.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Erika Čanádyová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1017200884.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Čanádyovej a členov senátu JUDr. Jozefa Milučkého JUDr. Moniky Válaškovej, PhD. v právnej veci žalobcu (sťažovateľ): Ivan Hrebíček, miesto podnikania Dežerice 316, Bánovce nad Bebravou, IČO: 40 520 421, právne zastúpený: JUDr. Marián Ševčík, CSc., advokát so sídlom Nezábudková 22, Bratislava, proti žalovanému: Slovenská obchodná inšpekcia, Ústredný inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie, so sídlom Bajkalská 21/A, Bratislava, IČO: 17 331 927, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. SK/0026/99/2017 zo dňa 15.05.2017, v konaní o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č.k. 13S/76/2017-52 zo dňa 19. septembra 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

Účastníkom konania náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Konanie pred krajským súdom

1. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „správny súd“, alebo „krajský súd“) rozsudkom č.k. 13S/76/2017-52 zo dňa 19. septembra 2018 (ďalej ako „napadnutý rozsudok“) podľa ustanovenia § 190 zákona č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) zamietol ako nedôvodnú žalobu, ktorou žalobca žiadal preskúmať rozhodnutie žalovaného č. SK/0026/99/2017 zo dňa 15.05.2017 (ďalej aj ako „napadnuté rozhodnutie správneho orgánu“), ktorým podľa § 59 ods. 2 zák. č. 71/1967 Zb. Správny poriadok zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Trenčíne pre Trenčiansky kraj č. F/0204/03/2016 z 05.12.2016, ktorým bola podľa § 10 ods. 1 zákona č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 377/2004 Z.z.“) žalobcovi uložená peňažná pokuta vo výške 1 500,- Eur pre porušenie povinnosti podľa § 6 ods. 2 zákona č. 377/2004 Z.z.

2. Správny súd z obsahu administratívneho spisu zistil, že dňa 16.08.2016 vykonali inšpektori SOI

kontrolu v prevádzke Bufet DREVENICA, A. Hlinku - bufet, Bánovce nad Bebravou, ktorú ako predávajúci prevádzkuje žalobca. Z inšpekčného záznamu, vyhotoveného dňa 16.08.2016 inšpektormi SOI, vyplýva, že kontrola bola zameraná na dodržiavanie povinností stanovených zákonom č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady, č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov a tiež na dodržiavanie povinností predávajúceho stanovených zákonom č. 377/2004 Z.z. so zameraním na dodržiavanie zákazu predaja tabakových výrobkov a výrobkov, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak osobám mladším ako 18 rokov (maloletým a mladistvým). Dodržiavanie zákazu predaja tabakových výrobkov osobám mladším ako 18 rokov bolo dňa 16.08.2016 preverené kontrolným nákupom, vykonaným osobou mladšou ako 18 rokov, konkrétne maloletým K. K. vo veku 13 rokov, a to na základe Zmluvy o poskytnutí súhlasu zákonného zástupcu s vykonaním kontroly, uzatvorenej podľa § 51 Občianskeho zákonníka dňa 11.08.2016 medzi zákonným zástupcom maloletého K. K. a SOI. Pri kontrolnom nákupe boli maloletým K. K. nakúpené tabakové výrobky - cigarety značky L&M červené, ktoré mu v prevádzke Bufet DREVENICA predal H. Z., pričom osobe mladšej ako 18 rokov nebolo predávajúcim odopreté predat' tabakový výrobok. Z inšpekčného záznamu, okrem už uvedeného vyplynulo, že na pokladničnom doklade, vytvorenom elektronickou registračnou pokladnicou nachádzajúcou sa v prevádzke žalobcu, bol v záhlaví na mieste označujúcom predávajúceho uvedené „Ivan Hrebíček, Dežerice 316, 957 03 Dežerice, prevádzka: A Hlinku - bufet, 957 01 Bánovce nad Bebravou, IČO: 40 520 421“. Účtujúci H. Z. bol s obsahom inšpekčného záznamu oboznámený priamo na mieste po vykonaní kontrolného nákupu, vyjadril sa, že jeho obsahu porozumel, potvrdil, že pri kontrole bol prítomný a na vysvetlenie uviedol, že cigarety predal maloletému, pretože si myslel, že je starší. Kontrola inšpektormi SOI bola ukončená dňa 16.08.2016 o 13:50 hod., inšpekčný záznam bol H. Z. prečítaný a bol ním podpísaný, pričom mu bolo uložené, aby o vykonanej kontrole ihneď informoval žalobcu.

3. Správny súd ďalej uviedol, že dňa 05.12.2016 vydal Inšpektorát SOI so sídlom v Trenčíne pre Trenčiansky kraj pod č. F/0204/03/2016 rozhodnutie, ktorým podľa § 9 ods. 1 písm. a/ a § 10 ods. 1 zákona č. 377/2004 Z.z. uložil žalobcovi pokutu vo výške 1 500,- Eur „pre porušenie povinnosti predávajúceho zistené pri kontrole dňa 16.08.2016 v prevádzke Bufet DREVENICA, A. Hlinku - bufet, Bánovce nad Bebravou, a to: pre porušenie zákona predávať tabakové výrobky osobám mladším ako 18 rokov, pretože maloletej osobe vo veku 13 rokov bolo odpredané 1 balenie cigariet zn. L&M červené v hodnote 3,10 Eur, čím došlo k porušeniu § 6 ods. 2 zákona č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov“. Ďalej správny súd zistil, že v odôvodnení prvostupňového rozhodnutia správny orgán odkázal na kontrolný nákup vykonaný dňa 16.08.2016 v prevádzke žalobcu a na inšpekčný záznam o tejto kontrole ako rozhodujúci dôkazný prostriedok. Žalobca nerešpektovaním zákazu predávať tabakové výrobky osobám mladším ako 18 rokov porušil zákonom stanovené povinnosti na ochranu ľudí pred vznikom závislosti od nikotínu ako návykovej a škodlivej zložky nachádzajúcej sa v tabaku a v tabakových výrobkoch a došlo aj k možnému ohrozeniu zdravia mladistvého umožnením požívania tabakových výrobkov, ktorých škodlivosť pre zdravie je všeobecne známa. Preskúmaním podkladového materiálu dospel správny orgán k záveru, že skutkový stav bol spoľahlivo preukázaný. Žalobca zistenie nedostatkov nespochybnil právne relevantným spôsobom. Žalobca objektívne zodpovedá za porušenie povinnosti bez ohľadu na zavinenie, preto správny orgán neskúmal úmysel, ale zisťoval protiprávny stav. Zákon tým, že zakazuje predaj tabakových výrobkov osobám mladším ako 18 rokov, nepriamo umožňuje predávajúcemu overiť si vek spotrebiteľa, ak má pochybnosti, či spĺňa túto podmienku. V prípade, že spotrebiteľ odmietne preukázať tento údaj, má predávajúci možnosť odmietnuť realizáciu predaja. Povinnosťou žalobcu ako predávajúceho bolo dodržať všetky zákonom stanovené podmienky pri predaji tabakových výrobkov, čo preukázateľne nesplnil. Pri rozhodovaní o výške pokuty správny orgán prihliadol na to, že bol porušený zákaz predávať tabakové výrobky osobám mladším ako 18 rokov predajom 1 balenia cigariet maloletej osobe vo veku 13 rokov. Výšku pokuty správny orgán považoval za primeranú vzhľadom na rozsah protiprávnej činnosti.

4. Proti prvostupňovému rozhodnutiu podal žalobca odvolanie. Poukázal na porušenie zásady ne bis in idem, keďže ohľadne toho istého konania, ktoré je mu kladené za vinu, ide už o druhé rozhodnutie. Prvým bolo rozhodnutie Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky č. 1100902/948088/2016/MH zo

dňa 31.05.2016, ktorým mu bola uložená pokuta bo výške 660,- €. Žalobca tiež namietol nedostatočne zistený skutkový stav, keďže z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nie je zrejmé, o koho ide v prípade osoby, ktorú správny orgán pomenúva „dotknutý čašník.“ Predávajúci si neoveroval vek spotrebiteľa nakupujúceho cigarety, nakoľko nemal pochybnosti o tom, že ide o dospelú osobu, čo usúdil z výzoru kupujúceho. Žalobca spochybnil oprávnenie inšpektorov SOI využiť pri výkone kontroly agenta provokatéra, čo podľa neho nevyplýva zo žiadneho ustanovenia zákona č. 377/2004 Z.z. Napokon žalobca namietol výšku uloženej pokuty, označiac ju za výrazne neprimeranú vzhľadom na rozsah skutku, kladeného mu za vinu, zdôrazniac, k nemu nedošlo úmyselne, ale pre odôvodnený omyl vo veku spotrebiteľa na strane predávajúceho.

5. Napadnutým rozhodnutím žalovaný prvostupňové rozhodnutie potvrdil, zamietnuc súčasne odvolanie žalobcu. Stotožnil sa so skutkovými zisteniami prvostupňového správneho orgánu a ich právnym posúdením. K námietke poukazujúcej na porušenie zásady ne bis in idem uviedol, že rozhodnutie Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky č. 1100902/948088/2016/MH zo dňa 31.05.2016 sa týkalo inej veci. Podľa uvedeného rozhodnutia sa žalobca dopustil správneho deliktu podľa § 16a písm. a/ zákona č. 289/2008 Z.z. o používaní elektronickej registračnej pokladnice v znení neskorších predpisov tým, že dňa 28.03.2016 v priestoroch prevádzky Bufet DREVENICA, A. Hlinku - bufet, Bánovce nad Bebravou nepoužil elektronickú registračnú pokladnicu na evidenciu tržby prijatej za kontrolný nákup vykonaný pracovníkmi Colného úradu Trenčín. Išlo teda z hľadiska času spáchania a porušenia zákonom chráneného záujmu o iný skutok, pričom obe kontroly, ktoré uloženiu sankcií predchádzali, boli vykonané nezávisle od seba rôznymi kontrolnými orgánmi.

6. Správny súd vo svojom rozhodnutí uviedol, že po preskúmaní správnej žaloby, obsahu písomných podaní účastníkov konania a pripojeného administratívneho spisu dospel senát správneho súdu k jednomyseľnému záveru, že napadnuté rozhodnutie žalovaného je v súlade so zákonom a za súladný so zákonom možno označiť aj procesný postup žalovaného vedúci k napadnutému rozhodnutiu. Správny súd, nestotožniac sa so žiadosťou zo žalobných námietok, konštatoval, že správne orgány vykonali vo veci dostatočné a na účely predmetu administratívneho konania orientované dokazovanie, o čom svedčí obsah administratívneho spisu. Základným dôkazným prostriedkom sa stal inšpekčný záznam zo dňa 16.08.2016, pri ktorom správny súd nezistil žiadne formálne ani obsahové nedostatky. Žalobca mal možnosť na poklade doručeného mu oznámenia o začatí správneho konania zasiahnuť do rozsahu, spôsobu a priebehu dokazovania svojimi vlastnými návrhmi a právnou argumentáciou, avšak z administratívneho spisu vyplýva, že toto právo využil až v odvolacom konaní. V tomto kontexte preto správny súd nepovažoval žalobnú námietku o nedostatočne zistenom skutkovom stave za dôvodnú. Z vykonaného dokazovania správne orgány vyvodili správne skutkové závery, keď svoje úvahy, vedúce k ustáleniu skutkového stavu, racionálne odôvodnili a takto zistený skutkový stav správne právne posúdili právne korektnou aplikáciou relevantných zákonných ustanovení. Správny súd považoval rozhodnutia správnych orgánov oboch stupňov za argumentačne zrozumiteľné a dostatočne odôvodnené nielen citáciou konkrétnych ustanovení príslušných právnych predpisov, ale aj správnu úvahou použitou pri ich aplikácii. Žalovaný sa v napadnutom rozhodnutí vypríadal s každou relevantnou odvolacou námietkou žalobcu, pričom spôsob, akým tak učinil, nevykazuje prvky arbitrárnosti.

7. K žalobnej námietke o tom, že inšpektori SOI si pri kontrole dňa 16.08.2016 mali vyžiadať od H. Z. pracovnú zmluvu uzatvorenú medzi ním ako zamestnancom a žalobcom ako zamestnávateľom, čo malo preukazovať status H. Z. ako zodpovedného zástupcu žalobcu v jeho prevádzke, správny súd uviedol, že vzhľadom na okolnosti prípadu nebolo povinnosťou inšpekčných orgánov preukazovať, že H. Z. bol v čase kontroly zamestnancom žalobcu oprávneným vykonávať v prevádzke žalobcu v mene žalobcu a na účet žalobcu scudzovacie úkony (predaj tovaru konečnému spotrebiteľovi). Dôkazné bremeno zaťažovalo žalobcu, a to v tom smere, aby preukázal, že H. Z. jeho zamestnancom v rozhodnom čase nebol. Na uvedenú situáciu sa totiž vzťahuje vyvrátiateľná právna domnienka upravená v § 16 Obchodného zákonníka, podľa ktorej podnikateľ zaväzuje aj konanie inej osoby v jeho prevádzkarni, ak nemohla tretia osoba vedieť, že konajúca osoba na to nie je oprávnená. V administratívnom konaní neboli preukázané skutočnosti (neboli dokonca ani namietané) znemožňujúce aplikáciu tohto zákonného ustanovenia na kontrolný nákup vykonaný dňa 16.08.2016 v prevádzke žalobcu, navyše za situácie, keď

H. Z., hoci až na vyžiadanie kupujúceho spotrebiteľa, vydal o uskutočnenej transakcii pokladničný doklad, v ktorom ako predávajúci podnikateľský subjekt bol jednoznačne uvedený a identifikovaný žalobca. Preto ani nebolo povinnosťou inšpektorov SOI pri ďalšom priebehu výkonu kontroly vyžadovať na mieste listinné dôkazy preukazujúce pracovnoprávny vzťah H. Z. k žalobcovi (nešlo totiž o inšpektorov z inšpektorátu práce), keďže aj z inšpekčného záznamu vyplýva, že H. Z. žiadnym spôsobom nespochybnil, že by bol v čase kontroly zamestnancom žalobcu, napr. argumentáciou, že je tiež iba zákazníkom náhodne sa vyskytujúcim v prevádzke žalobcu.

8. Správny súd vychádzal z nevyvrátiteľnej právnej domnienky znalosti vyhlásených všeobecne záväzných právnych predpisov a k niektorým obhajobným tvrdeniam žalobcu uviedol, že si žalobca mal byť vedomý toho, že súčasťou podnikateľskej činnosti, najmä, ak je jej predmetom predaj tovaru konečnému spotrebiteľovi, sú aj kontroly rôznych štátnych orgánov zamerané na dodržiavanie zákonných zákazov, povinností príp. obmedzení. Preto bolo na jeho vlastnom rozhodnutí, koho zamestná ako osobu zodpovednú za chod prevádzky. Nemôže sa vyhovárať na to, že jeho zamestnanec je napr. vysokého veku, zle vidiaci, nespôsobilý porozumieť právam, ktoré mal pri výkone kontroly, pretože bolo len a len na autonómnom rozhodnutí žalobcu, či takúto osobu ponechá v prevádzke predávať tovar v rámci realizácie vlastnej podnikateľskej činnosti. Ak sa teda žalobca dobrovoľne rozhodol zamestnávať na prevádzke osobu, o ktorej sám vedel alebo musel vedieť, že vzhľadom na vek či zdravotný stav môže u nej dochádzať k zanedbávaniu zákonných povinností, obmedzení či zákazov pri predaji tovaru (tu konkrétne predaj cigariet maloletému, opomenutie vydania pokladničného dokladu pri nákupe, následné vydanie pokladničného dokladu na vyžiadanie, avšak s nesprávnym obsahom), musí znášať dôsledky svojej voľby v prípadoch, kedy jeho zamestnanec poruší príslušné právne predpisy regulujúce oblasť predaja niektorých špecifických druhov tovaru konečnému spotrebiteľovi. Správny súd pripomenul, že zodpovednosť žalobcu za správny delikt podľa § 6 ods. 2 a ods. 3 zákona č. 377/2004 Z.z. je objektívna, nastupuje bez ohľadu na kvalitatívny rozmer subjektívnej stránky protiprávneho konania (úmysel či nedbanlivosť), pričom v zásade ide o zodpovednosť za výsledok, resp. protiprávne konanie, aké bolo preukázateľne zistené inšpektormi SOI pri kontrolnom nákupe dňa 16.08.2016.

9. K námietke spochybňujúcej možnosť využiť pri kontrolnom nákupe podľa § 4 ods. 3 písm. g/ zákona č. 128/2002 Z.z. aj maloletú osobu správny súd uviedol, že s ňou sa žalovaný už vysporiadal v napadnutom rozhodnutí, preto len zopakoval, že uvedená možnosť je výslovne upravená ustanovením § 5 ods. 3 zákona č. 128/2002 Z.z. za splnenia tam stanovenej podmienky, ktorou je predchádzajúci písomný súhlas zákonného zástupcu maloletej osoby. Z administratívneho spisu vyplýva, že táto jediná podmienka splnená bola a preto nič nebránilo inšpektorom SOI využiť maloletého K. K. dňa 16.08.2016 na realizáciu kontrolného nákupu v prevádzke žalobcu za účelom vykonania kontroly dodržiavania zákazu predaja a povinnosti odopretia predaja tabakových výrobkov a výrobkov, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak.

10. Správny súd vo svojom rozhodnutí uviedol, že z ustanovenia § 6 ods. 3 zákona č. 377/2004 Z.z. vyplýva, že každý, kto predáva tabakové výrobky, je povinný odoprieť ich predaj osobe, ktorá je mladšia ako 18 rokov. Z uvedeného možno vyvodiť, že táto povinnosť neplatí iba v prípade, ak sa osoba kupujúceho javí byť predávajúcemu mladšou ako 18 rokov, ale platí aj vtedy, ak kupujúci pochybnosť dostatočného veku u predávajúceho nevyvoláva. Preto obhajobná argumentácia žalobcu, že kupujúci spotrebiteľ sa mu dňa 16.08.2016 nejavil ako maloletý a preto ani H. Z. nevyžadoval od neho informácie za účelom preverenia veku, je právne nevýznamná, odhliadnuc od toho, že vek 13 rokov je natoľko vzdialený od zákonnej hranice dospelosti, že umožňuje relevantne pochybovať o tom, že by sa maloletý K. K. mal predávajúcemu naozaj javiť ako dospelý. Je vždy na podnikateľovi, aký mechanizmus prístupu k jednotlivým zákazníkom zvolí za účelom zabezpečenia dodržiavania príslušných zákonných zákazov, obmedzení a povinností. Musí však ísť o mechanizmus efektívny, výsledkom ktorého bude vylúčenie prípadov porušovania zákazu predaja tabakových výrobkov osobám mladším ako 18 rokov. V tejto súvislosti v nadväznosti na ďalší obhajobný argument žalobcu správny súd uviedol, že zákon nerozlišuje, za akým účelom maloletý vykonáva nákup, t.j. či napr. cigarety nekupuje pre inú dospelú osobu, ktorej sa zákaz predaja netýka. Preto argumentácia tým, že nebolo dokázané, či dňa 16.08.2016 kupované

cigarety boli určené maloletému, nie je namieste. Zákon postihuje samotnú transakciu majúcu povahu scudzovacieho právneho úkonu, ktorá sa nesmie uskutočniť medzi predávajúcim podnikateľom a osobou mladšou ako 18 rokov ako kupujúcim. Je nepodstatné, či maloletý po realizovanom nákupe si cigarety ponechá a sám spotrebuje, alebo ich ďalej distribuuje (odovzdá) tretej osobe, ktorá sa tak stane ich faktickým finálnym spotrebiteľom.

11. Žalobca v správnej žalobe tiež namietol neprímeranosť uloženej pokuty vzhľadom na okolnosti prípadu. Vychádzajúc zo zákonom stanoveného sankčného rozpätia od 331,- Eur do 6 638,- Eur sa správne súdu pokuta uložená vo výške 1 500,- Eur nejavila ako neprímeraná. Správne orgány, najmä však žalovaný podľa správneho súdu v napadnutom rozhodnutí dostatočne a zrozumiteľne vysvetlili, ktoré preukázané skutočnosti zohľadnili pri voľbe konkrétnej výšky ukladanej pokuty, že vzali zreteľ aj na požiadavky nielen individuálnej, ale aj generálnej prevencie, pričom zohľadnili aj požiadavku na to, aby v podobných prípadoch porušenia zákonného zákazu, ako bol ten žalobcov, sa neodklonili od ich obvyklej rozhodovacej praxe. V zmysle § 10 ods. 7 zákona č. 377/2004 Z.z. vzali zreteľ aj na vzniknuté alebo hroziace škodlivé následky na zdravie, ktoré je potrebné obzvlášť citlivo vnímať, ak je poškodenou, alebo potenciálne poškodenou osobou maloletý. Rozhodnutie správnych orgánov o konkrétnej výške uloženej pokuty nevybočilo z medzi a hľadísk ustanovených zákonom. do 6 638,- Eur sa správne súdu pokuta uložená vo výške 1.500,- Eur nejavila ako neprímeraná. Správne orgány, najmä však žalovaný v napadnutom rozhodnutí, dostatočne a zrozumiteľne vysvetlili, ktoré preukázané skutočnosti zohľadnili pri voľbe konkrétnej výšky ukladanej pokuty, že vzali zreteľ aj na požiadavky nielen individuálnej, ale aj generálnej prevencie, pričom zohľadnili aj požiadavku na to, aby v podobných prípadoch porušenia zákonného zákazu, ako bol ten žalobcov, sa neodklonili od ich obvyklej rozhodovacej praxe. V zmysle § 10 ods. 7 zákona č. 377/2004 Z.z. vzali zreteľ aj na vzniknuté alebo hroziace škodlivé následky na zdravie, ktoré je potrebné obzvlášť citlivo vnímať, ak je poškodenou, alebo potenciálne poškodenou osobou maloletý. Rozhodnutie správnych orgánov o konkrétnej výške uloženej pokuty nevybočilo z medzi a hľadísk ustanovených zákonom.

12. O trovách konania správny súd rozhodol podľa § 168 SSP tak, že úspešnému žalovanému náhradu trov konania nepriznal, nakoľko nebolo preukázané, že by pre priznanie náhrady trov konania žalovanému boli splnené podmienky hypotézy právnej normy obsiahnutej v tomto ustanovení.

II.

Kasačná sťažnosť

13. Proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č.k. 13S/76/2017-52 zo dňa 19.09.2018 podal žalobca (ďalej len „sťažovateľ“) v zákonom stanovenej lehote kasačnú sťažnosť z dôvodov podľa § 440 os. 1 písm. f/ a g/ SSP.

14. Žalobca v kasačnej sťažnosti namietal, že krajský súd porušil v konaní a pri rozhodovaní vo veci samej zákon tým, že nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Taktiež sa podľa názoru sťažovateľa správny súd v napadnutom rozsudku riadne a v dostatočnej miere nevysporiadal so všetkými skutočnosťami podstatnými pre zákonné rozhodnutie vo veci samej, pričom odôvodnenie napadnutého rozsudku podľa názoru sťažovateľa nie je dostatočné. Vo svojej kasačnej sťažnosti sťažovateľ vyslovil názor, že správny súd nesprávne právne posúdil zákonnosť, resp. nezákonnosť rozhodnutia žalovaného, keďže z podanej žaloby jasne vyplývalo tvrdenie žalobcu, že bol ukrátený na svojich právach nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej správy, pričom v žalobe bolo riadne uvedené o aké subjektívne práva žalobcu ide.

15. Sťažovateľ v kasačnej sťažnosti poukázal na skutočnosť, že správnym súdom nebola predmetná žaloba vyhodnotená správne. Podľa neho sa správny súd nevysporiadal dostatočne so všetkými tvrdeniami žalobcu, pričom posudzoval vec jednostranne v prospech žalovaného s tým, že v celom rozsahu prihliadol na dôkazy založené v administratívnom spise, ktorých perfektnosť žiadnym spôsobom

nezdôvodnil.

16. Sťažovateľ opakovane dal v kasačnej sťažnosti do pozornosti, že mu nebola riadne preukázaná skutočnosť, že nesie objektívnu zodpovednosť za zistené porušenie zákona, pričom nie je možné na tento prípad aplikovať ustanovenie § 16 Obchodného zákonníka, pretože žalovaný účelovo postupoval protizákonne, keď si nevyžiadal od osoby p. H. Z. potvrdenie o jeho zamestnaní u žalobcu a navyše keď žalovaný tvrdil, že vyžiadanie predmetného potvrdenia nebolo v danom prípade potrebné. S uvedeným konštatovaním sa sťažovateľ v kasačnej sťažnosti nestotožnil.

17. Sťažovateľ taktiež opakovane namietal neprimeranosť uloženého trestu. Podľa jeho názoru v danom prípade žalovaný uložil sťažovateľovi neprimerane vysokú pokutu, a to v sume 1 500,- Eur, vzhľadom na všetky okolnosti ako konanie a vystupovanie samotného agenta provokatéra. Podľa sťažovateľa skutočnosť, že zákon č. 377/2004 Z.z. nezakladá právomoc príslušnému správneému orgánu použiť pri výkone kontroly mladistvú osobu - agenta provokatéra, pričom z rozhodnutia správneho súdu nevyplýva ani skutočnosť, že by sa súd vysporiadal s otázkou či mal žalovaný riadny súhlas od zákonných zástupcov maloletého, ktorý bol použitý ako agent provokatér. V tomto rozsahu považoval sťažovateľ napadnuté rozhodnutie za dostatočne neodôvodnené a nepreskúmateľné. Podľa jeho názoru z vykonaného dokazovania nie je možné vyvodiť záver, že by reálne aj došlo k ohrozeniu zdravia mladistvého, pretože nebola dostatočne preukázaná skutočnosť, že uvedený tovar bol predaný mladistvej osobe priamo na jej osobné užitie a nie jej zákonným zástupcom na základe ich výslovnej žiadosti. Sťažovateľ sa v kasačnej sťažnosti odvolával na inšpekčný záznam zo dňa 16.08.20106, z ktorého vyplývalo tvrdenie zamestnanca sťažovateľa, ktorý uviedol, že pri kontrole bol prítomný, avšak pri predaji predmetného tovaru mal za to, že agent provokatér je staršieho veku, teda plnoletý. Podľa sťažovateľa z tvrdenia zamestnanca teda možno vyvodiť záver, že agent provokatér ani v najmenšej miere nevzbudzoval u zamestnanca sťažovateľa podozrenie alebo pochybnosti o tom, že by išlo o osobu mladistvého. Sťažovateľ v súvislosti s použitím maloletej osoby ako agenta provokatéra tvrdil, že žalovaný nepostupoval v súlade so zákonom, nakoľko podľa § 5 ods. 3 zákona č. 128/2002 Z.z. je SOI oprávnená vykonať kontrolu dodržiavania zákazu predaja a povinnosti odopretia predaja podľa osobitného predpisu a to len na základe predchádzajúceho súhlasu zákonného zástupcu maloletej osoby, čo nebolo doposiaľ riadne preukázané a túto kontrolu vykonať za prítomnosti maloletej osoby, ktorá vykoná kontrolný nákup podľa § 4 ods. 3 písm. g/ zákona č. 128/2002 Z.z., z čoho možno usúdiť, že žalovaný, resp. poverený zamestnanec žalovaného na vykonanie kontroly musí byť pri výkone kontroly, za prítomnosti maloletej osoby ako agenta provokatéra prítomný tohto úkonu kontroly, teda nie je v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 128/2002 Z.z. Výkonanie kontroly spôsobom, že kontrolného nákupu v prevádzke žalobcu sa zúčastnila len maloletá osoba - agent provokatér, bez prítomnosti povereného zamestnanca žalovaného. Sťažovateľ mal za to, že uvedený postup výkonu kontroly na strane žalovaného založil nezákonnosť rozhodnutia žalovaného, ktorého nezákonnosti sa od začiatku sťažovateľ domáhal. Krajský súd sa podľa jeho názoru nevysporiadal s vyššie namietaným nesprávnym postupom žalovaného.

18. Sťažovateľ taktiež namietal neprimeranosť uloženej sankcie zo strany žalovaného. Sťažovateľ bol toho názoru, že žalovaný mal možnosť a túto možnosť mal využiť, vzhľadom na všetky okolnosti posudzovanej veci, uloženú sankciu znížiť, nakoľko uloženie sankcie v danom prípade vo výške 1 500,- Eur, vzhľadom na finančný stav prevádzky žalobcu, nemožno charakterizovať ako primeranú represiu, prevenciu a ani generálnu prevenciu vo vzťahu k ostatným podnikateľským subjektom ako na to poukázal žalovaný, keď zákon umožňuje uloženie pokuty v rozpätí od 331,- Eur do 6 638,- Eur.

19. Sťažovateľ zotrval na tom, že zo strany žalovaného došlo pri výkone kontroly k poškodeniu jeho práv ako štatutára príslušnej prevádzky, keď nebol zo strany žalovaného kontaktovaný bezprostredne po výkone kontroly, navyše s prihliadnutím na vysoký vek zamestnanca žalobcu.

20. Z vyššie uvedených dôvodov sťažovateľ v kasačnej sťažnosti navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č.k. 13S/76/2017-52 v celom rozsahu zrušil, vec vrátil krajskému súdu na nové rozhodnutie a sťažovateľovi priznal trovy konania v celom rozsahu.

III.

Vyjadrenie ku kasačnej sťažnosti

21. Ku kasačnej sťažnosti žalobcu sa v zákonnej lehote vyjadril žalovaný. Uviedol, že podľa jeho názoru sú námietky uvedené žalobcom v konaní ako aj v kasačnej sťažnosti neopodstatnené a nemajú vplyv na zodpovednosť žalobcu za zistený skutkový stav veci, keďže zistenia zaznamenané v inšpekčnom zázname z kontroly považuje žalovaný za spoľahlivo zistené a správne právne posúdené ako rozporné so zákonom o ochrane nefajčiarov, keď predmetné námietky žalobcu nemajú vplyv ani na riadne odôvodnenú výšku uloženej pokuty.

22. Žalovaný mal za to, že v priebehu celého správneho konania sa v dostatočnej miere vyrovnal s námietkami žalobcu, pričom ich aj primerane odôvodnil a žalobca mal možnosť a právo s námietkami, počas celého správneho konania, predložiť argumentáciu na podporu svojich stanovísk, vznášať námietky a návrhy, navrhovať a predkladať dôkazy na podporu svojich tvrdení, vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom. Na základe uvedeného žalovaný nemal za to, že v rámci správneho konania alebo po jeho skončení boli práva žalobcu akýmkoľvek spôsobom porušené a preto Najvyššiemu súdu SR navrhol, aby kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietol v celom rozsahu.

23. Žalovaný sa vyjadril argumentu sťažovateľa o „nepravdivom tvrdení žalovaného uvedeného v inšpekčnom zázname (bod cenové informácie)“ tak, že sa opätovne v plnej miere pridrža svojho vyjadrenia k žalobe zo dňa 26.06.2017 a tiež odôvodnenia svojho druhostupňového rozhodnutia.

IV.

Konanie na kasačnom súde

24. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný podľa § 11 písm. g/ SSP v spojení s § 438 ods. 2 SSP, po tom, čo zistil, že kasačná sťažnosť bola podaná riadne a včas (§ 443 SSP a § 444 SSP), oprávnenou osobou na podanie kasačnej sťažnosti (§ 442 SSP), smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 SSP), boli splnené podmienky podľa § 449 SSP a kasačná sťažnosť má predpísané náležitosti (§ 445 ods. 1 SSP a § 57 SSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie krajského súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v kasačnej sťažnosti podľa § 440 SSP, § 441 SSP a § 453 SSP a postupom podľa § 455 SSP bez nariadenia pojednávania, keď deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a na webovom sídle kasačného súdu (www.nsud.sk) podľa § 137 ods. 4 SSP v spojení s § 452 ods. 1 SSP, po neverejnej porade senátu (§ 137 ods. 1 SSP v spojení s § 452 ods. 1 SSP) dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

25. Podľa § 461 SSP kasačný súd zamietne kasačnú sťažnosť, ak po preskúmaní zistí, že nie je dôvodná.

26. Podľa § 2 ods. 1 SSP v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

27. Podľa § 5 ods. 2 SSP konanie pred správnym súdom je jednou zo záruk ochrany základných ľudských práv a slobôd a ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov administratívneho konania.

28. Podľa § 135 ods. 1 SSP na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy.

29. Podľa § 177 ods. 1 SSP správnou žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

30. Predmetom kasačnej sťažnosti bol rozsudok krajského súdu, ktorým zamietol žalobu, ktorou sa sťažovateľ domáhal zrušenia rozhodnutí vydaných v správnom konaní, ktorými mu bola uložená pokuta vo výške 1 500,- Eur pre porušenie povinnosti uvedenej v § 6 ods. 2 zákona č. 377/2004 Z.z., preto primárne v medziach kasačnej sťažnosti kasačný súd preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci kasačného konania skúmal napadnuté rozhodnutie žalovaného ako aj rozhodnutie prvoinštančného správneho orgánu a konania týmto rozhodnutiam predchádzajúce, najmä z pohľadu, či kasačné námietky sťažovateľa sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu. Po preverení riadnosti podmienok vykonávania súdneho prieskumu rozhodnutí správneho orgánu (tzn. najmä splnenia podmienok konania a okruhu účastníkov) sa kasačný súd stotožnil so skutkovými závermi krajského súdu v tom rozsahu, ako si ich osvojil správny súd zo zistení uvedených žalovaným správnym orgánom ako aj sťažovateľom, ktoré sú obsiahnuté v administratívnom spise.

31. Podľa § 6 ods. 2 zákona 377/2004 Z.z. s účinnosťou k 16.08.2016, zakazuje sa predávať tabakové výrobky a výrobky, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak osobám mladším ako 18 rokov.

32. Podľa § 10 ods. 2 zákona 377/2004 Z.z. slovenská obchodná inšpekcia uloží pokutu od 331,- Eur do 6 638,- Eur fyzickej osobe-podnikateľovi alebo právnickej osobe, ktorá nerešpektuje zákaz alebo obmedzenie predaja tabakových výrobkov a výrobkov, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak, podľa § 6.

33. Podľa § 10 ods. 9 zákona 377/2004 Z.z., ak tento zákon neustanovuje inak, vzťahujú sa na ukládanie pokút všeobecné predpisy o správnom konaní.

34. Podľa § 5 ods. 3 zákona 128/2002 Z.z. s účinnosťou k 16.08.2016, slovenská obchodná inšpekcia je na základe predchádzajúceho písomného súhlasu zákonného zástupcu maloletej osoby oprávnená vykonať kontrolu dodržiavania zákazu predaja a povinnosti odopretia predaja podľa osobitného predpisu za prítomnosti maloletej osoby, ktorá vykoná kontrolný nákup podľa § 4 ods. 3 písm. g/ .

35. Kasačný súd vyhodnotil rozsah a dôvody kasačnej sťažnosti vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu potom, ako sa oboznámil s obsahom administratívneho a súdneho spisu a s prihliadnutím na ustanovenie § 461 SSP dospel k záveru, že nezistil dôvody na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v dôvodoch napadnutého rozsudku, vytvárajúcich dostatočné východiská pre vyslovenie výroku rozsudku. S týmito sa kasačný súd stotožňuje v celom rozsahu.

36. Po preskúmaní obsahu súdneho spisu, súčasťou ktorého je aj administratívny spis žalovaného. Kasačný súd konštatuje, že kontrolou vykonanou v súlade s § 5 ods. 3 zákona č. 128/2002 Z.z. bolo jednoznačne sťažovateľovi preukázané porušenie zákazu vyplývajúceho z § 6 ods. 2 zákona č. 377/2004 Z.z. Vo vykonanom kontrolnom nákupe nebolo predávajúcim, resp. obsluhujúcim požadované overenie veku maloletého, ktorý žiadal o predaj tabakového výrobku, ktorý mu nebol odopretý a bol mu odpredaný.

37. Podľa § 5 ods. 3 zákona 128/2002 Z. z. je na vykonanie takejto kontroly potrebné zabezpečiť písomný súhlas zákonného zástupcu maloletej osoby, ktorý je súčasťou administratívneho spisu a ktorý sa nachádza v zapečatenej obálke. Vzhľadom na uvedené kasačný súd uvádza, že vykonaná kontrola bola vykonaná v súlade so zákonom. Pretože správne orgány nedisponujú súhlasom zákonného zástupcu maloletého so sprístupnením osobných údajov, nebolo možné s predmetným súhlasom oboznámiť sťažovateľa. Súhlas zákonného zástupcu je spísaný formou zmluvy na inšpektoráte SPI a sú v nej uvedené potrebné náležitosti, vrátane skutočností, s kým sa bude maloletá osoba počas kontroly nepretržite zdržiavať, ako i skutočnosť, kedy a kde bude maloletá osoba odovzdaná zákonnému zástupcovi späť. Kasačný súd dodáva, že ani sprístupnenie súhlasu zákonného zástupcu sťažovateľovi by pre sťažovateľa neprivedilo iné rozhodnutie vo veci, pretože vina sťažovateľa bola vykonanou

kontrolou jednoznačne preukázaná.

38. K správnosti a zákonnosti vykonanej kontroly kasačný súd poukazuje na skutočnosť, že inšpekčný záznam z vykonanej kontroly zamestnanec sťažovateľa na znak súhlasu podpísal a opatril pečiatkou, pretože v prípade, že by so zistenými skutočnosťami z vykonanej kontroly nesúhlasil, mohol svoje námietky uviesť do inšpekčného záznamu, čo však neurobil.

39. Námietku sťažovateľa, že kompetentný zamestnanec žalobcu nebol prítomný pri kontrolnom nákupe, vyhodnotil kasačný súd ako nedôvodnú, keď z vykonaného dokazovania, s poukazom na obsah administratívneho spisu, bolo preukázané, že zamestnanec žalobcu bol poverený v predajni žalobcu vykonávať aj predaj cigariet a tento aj pri kontrolnom nákupe v prevádzkarni žalobcu vykonal vo vzťahu k maloletej osobe. Tieto skutkové okolnosti sú nesporné a vyplývajú z obsahu administratívneho spisu. Na posúdenie veci nemá vplyv skutočnosť či sa jednalo o kontrolný nákup (§ 4a) alebo sa o kontrolný nákup nejednalo, keď žalobcom tvrdená skutočnosť v tomto sťažnostnom bode, je pre posúdenie veci, irelevantná. Čo sa týka námietky sťažovateľa, že nebol bezprostredne po výkone kontroly správnym orgánom kontaktovaný, vyhodnotil kasačný súd za nedôvodnú. Z administratívneho spisu bolo preukázané, že inšpekčný záznam podpísal zamestnanec žalobcu - čašník, ktorý počas kontrolného nákupu vykonávanom správnymi orgánmi, predal cigarety maloletej osobe, zamestnanec žalobcu bol s obsahom inšpekčného záznamu oboznámený a nevzniesol k jeho obsahu výhrady, čo vyplýva z obsahu inšpekčného záznamu. Inšpekčný záznam bol spísaný a účtujúcim čašníkom podpísaný pri ukončení kontroly, ktorá začala v prevádzke žalobcu o 13.00 hod. a bola ukončená o 13.50 hod. dňa 16.08.2016. Zamestnanec žalobcu teda bol o kontrole a jeho záveroch ihneď po jej ukončení informovaný, s obsahom inšpekčného záznamu oboznámený, preto žalobca prostredníctvom svojho povereného pracovníka jeho prevádzkarne mohol byť, bezprostredne po vykonaní kontroly informovaný, na tieto skutkové okolnosti nemá vplyv či aj reálne bol. Právo, ktorého sa žalobca domáhal v tomto sťažnostnom bode, žalobcovi zo zákona nevyplýva. Navyše, kasačný súd po oboznámení sa s obsahom súdneho, administratívneho spisu konštatuje, že žalobca sa ako účastník správneho konania, po doručení oznámenia o začatí správneho konania, ktoré bolo žalobcovi doručené dňa 19.11.2016 bezprostredne nevyjadril, reagoval až na výzvu správneho orgánu zo dňa 20.04.2017 na predloženie dôkazov pod sp.zn. SK0026/99/2017, ktorá bola doručená žalobcovi, po doručení odvolania, ktoré žalobca podal proti prvostupňovému správne rozhodnutiu. Ani na túto výzvu žalobca nereagoval. V administratívnom konaní ani v súdnom prieskume žalobca relevantne nespochybnil závery vyjadrené v inšpekčnom zázname ako aj správnym súdom preskúmaných rozhodnutiach správnych orgánov. Kasačný súd aj tento sťažnostný bod vyhodnotil ako nedôvodný.

40. K námietke sťažovateľa týkajúcej sa určenia výšky pokuty kasačný súd uvádza, že podľa § 10 ods. 7 zákona č. 377/2004 Z.z. s prihliadnutím na závažnosť porušenia povinnosti, čas trvania a na vzniknuté alebo hroziace škodlivé následky na zdravie účastníkov konania porušil § 6 ods. 2 uvedeného zákona, keď odpredal tabakový výrobok osobe maloletej vo veku 13 rokov, napriek zákazu predaja tabakových výrobkov osobám mladším ako 18 rokov. Pričom tvrdenie žalovaného, že nemal dôvod na spochybnenie veku agenta provokatéra, ktorému tabakový výrobok predal, pretože ani v najmenšej miere nevzbudzoval u zamestnanca žalobcu podozrenie a pochybnosti o tom, že by išlo o osobu mladistvú, považuje kasačný súd za právne irelevantnú. Následkom protiprávneho konania bolo porušenie práva spotrebiteľa chráneného dotknutým zákonným ustanovením. Došlo k možnému ohrozeniu zdravia mladistvého umožnením požívania tabakových výrobkov, ktorých škodlivosť pre zdravie je všeobecne známa. Kasačný súd prihliadol na reálnu možnosť závislosti od nikotínu ako návykovej látky a škodlivej zložky nachádzajúcej sa v tabaku, pričom toto nebezpečie je o to závažnejšie, že sa jedná o maloletých spotrebiteľov. Najvyšší súd preto nemá za to, že výška pokuty uložená správnym orgánom je neprímerane vysoká, keďže s ohľadom na závažnosť skutku sa od uloženej pokuty očakáva nielen represívny, ale najmä preventívny účinok. Preto je irelevantné aj tvrdenie sťažovateľa, že nebola pri ukladaní výšky pokuty zohľadnená finančná situácia prevádzky žalobcu, ktorú však žalobca ani žiadnym spôsobom nepreukázal.

41. Záverom kasačný súd konštatuje, že sťažovateľ sa svojim konaním dopustil porušenia zákazov

uvedených v § 6 ods. 2 zákona č. 377/2004 Z.z., keď predal tabakové výrobky osobe mladšej ako 18 rokov. V administratívnom konaní boli vykonané relevantné dôkazy, ktoré hodnoverne preukazujú protiprávne konanie sťažovateľa, a preto kasačný súd nemal o vine sťažovateľa žiadne pochybnosti. Napadnuté rozhodnutia správnych orgánov obsahujú všetky formálne a materiálne náležitosti a správne orgány svoje rozhodnutia dostatočným spôsobom odôvodnili a to aj vo vzťahu k uloženej pokute.

42. Po preskúmaní podanej kasačnej sťažnosti kasačný súd konštatuje, že s právnymi námietkami sťažovateľa sa krajský súd v rozhodnutí riadne vysporiadal a nenechal otvorenú žiadnu spornú otázku, ktorej riešenie by zostalo na kasačnom súde, a preto námietky uvedené v kasačnej sťažnosti vyhodnotil Najvyšší súd ako bezpredmetné a nespôsobilé spochybníť vecnú správnosť rozhodnutia. Z uvedeného dôvodu kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

43. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 1 SSP a contrario, žalobca - sťažovateľ v kasačnom konaní nemal úspech, preto mu právo na náhradu trov kasačného konania nevzniklo. Kasačný súd nezistil splnenie zákonných podmienok pre postup súdu pri rozhodovaní o náhrade trov kasačného konania podľa § 168 SSP v spojení s § 467 ods. 1 SSP.

44. S poukazom na vyššie uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.